

A THAI DIALECT GEOGRAPHY OF UDONTHANI PROVINCE :
A TONAL STUDY

WICHIAN SITTIPRAPAPORN

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF
MASTER OF ARTS
(LINGUISTICS)

With compliments
of

Wichian Sittiprapaporn

IN
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY

1997

TH
W634T
1997

ชื่อวิทยานิพนธ์	ภูมิศาสตร์ภาษาไทยถิ่นในจังหวัดอุดรธานี : การศึกษาระบบวรรณยุกต์
ผู้วิจัย	วิเชียร สิทธิประภาพร
ปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาศาสตร์)
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์	สมทรง บุรุษพัฒน์, Ph.D. เรืองเดช บันเขื่อนขัตติย์, Ph.D. คริสโตเฟอร์ คอร์ท, Ph.D.
วันที่สำเร็จการศึกษา	28 เมษายน พ.ศ. 2540

บทคัดย่อ

จุดมุ่งหมายของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เพื่อศึกษาความแตกต่างและการกระจายวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นในจังหวัดอุดรธานี โดยนำผลของการศึกษามาใช้เป็นเกณฑ์ในการศึกษาภูมิศาสตร์ภาษาไทยถิ่นในจังหวัดอุดรธานี เพื่อแสดงขอบเขตการกระจายของภาษาไทยถิ่นในจังหวัดอุดรธานี ในการศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดจุดเก็บข้อมูลตำบลละ 1 จุด ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้ทั้งการวิเคราะห์จากเครื่องมือและจากการฟัง เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วยโปรแกรม CECIL และ CECIL interface 500 (CI-500) speech box.

เนื้อหาของวิทยานิพนธ์มี 5 บท คือ บทที่ 1 บทนำ บทที่ 2 วรรณยุกต์ภาษาตระกูลไตดั้งเดิม บทที่ 3 วรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นในจังหวัดอุดรธานี บทที่ 4 กลุ่มระบบเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นในจังหวัดอุดรธานี บทที่ 5 ภูมิศาสตร์ภาษาไทยถิ่นในจังหวัดอุดรธานี โดยใช้ระบบวรรณยุกต์ บทที่ 6 สรุปผลการวิจัย

ผลของการศึกษาพบว่า ภาษาไทยถิ่นในจังหวัดอุดรธานี มีลักษณะวรรณยุกต์แตกต่างกันตามพื้นที่ประกอบด้วยวรรณยุกต์ 7 แบบ ความแตกต่างของระบบวรรณยุกต์สามารถแบ่งเขตภาษาไทยถิ่นในจังหวัดอุดรธานีออกเป็น 3 กลุ่ม ซึ่งทั้ง 3 กลุ่ม จัดอยู่ในกลุ่มภาษาถิ่นลาว ได้แก่ (1) กลุ่มภาษาไทยถิ่นสำเนียงหลวงพระบาง เป็นเขตที่พุดกันทางด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของจังหวัด เขตภาษาไทยถิ่นกลุ่มนี้สามารถแบ่งออกได้ 3 เขต (2) กลุ่มภาษาไทยถิ่นสำเนียงลาวใต้ เป็นบริเวณกว้างที่สุด พุดกันตั้งแต่ตอนบนจนถึงตอนล่างของจังหวัด เขตภาษาไทยถิ่นกลุ่มนี้ยังสามารถแบ่งออกได้ 3 เขต (3) กลุ่มภาษาไทยถิ่นสำเนียงเวียงจันทร์ พุดกันเฉพาะบางพื้นที่ทางตอนใต้ของจังหวัด

Thesis Title	A Thai Dialect Geography of Udonthani Province : A Tonal Study
Name	Wichian Sittiprapaporn
Degree	Master of Arts (Linguistics)
Thesis Supervisory Committee	Somsong Burusphat, Ph.D. Ruengdet Pankhuenkhat, Ph.D. Christopher Court, Ph.D.
Date of Graduation	28 April B.E. 2540 (1997)

ABSTRACT

The purpose of this thesis was to study the tonal difference and distribution of Thai dialects in Udonthani province. It attempted to define Thai dialect areas, to draw a linguistic geography of the Thai dialects and to locate the usage of each Thai dialect in Udonthani province. Data collection was done by interviewing one subject from each sub-district (Tambon) in the province. Both instrumental analysis and auditory judgement were used to analyse the data. The instruments used in this study were the CECIL program and the CECIL interface 500 (CI-500) speech box.

This thesis consists of six chapters. The first is an introduction. The second is the Proto - Tai tone system. The third is the tonal system of the Thai dialects in Udonthani province. The fourth is the grouping of tonal systems of the Thai dialects in Udonthani province. The fifth is a Thai dialect geography of Udonthani province and the sixth is a conclusion.

The result of the study shows that there are many tonal variations in the province. The tonal system of Udon dialect consists of 7 patterns. These 7 tonal patterns can be divided into three main groups of dialect area which are differentiated in terms of the tonal system. These three main groups belong to the Lao dialect. The first is a group of Luang Prabang dialect area which is spoken in the Northwest of the province. It can be divided into three dialect areas. The second is a group of Southern Lao dialect area which is spoken in an area covering a vast territory from the North to the South of the province. It can be divided into three dialect areas. The third is a group of Vientiane dialect area which is spoken in a narrow area in the South of the province.

